

SAKSFRAMLEGG**Saksbehandler: Bernt Jørgen Stranden**

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner	

Landbruksnemnda 20.02.13. Høring - Planprogram for planarbeidet ved Ørland hovedflystasjon

Vedlegg:

- 1 Planprogram for Ørland Hovedflystasjon datert 15.01.13
- 2 Planprogram - Avgrensning av planområde

Sakens bakgrunn og innhold

Stortinget vedtok 14.06.2012 at de nye kamflyene F-35 skal stasjoneres på Ørland hovedflystasjon. Dette medfører en vesentlig utbygging av flystasjonen og økning av aktiviteten ved flystasjonen. Den nye hovedbasen for kamfly dimensjoneres for 2 skvadroner med inntil 45 stk F-35 kamfly. Basen skal produsere 8.050 flytimer årlig, hvorav inntil 10 % skal foregå fra andre baser. Det skal bygges 40-45.000 m² ny bygningsmasse i tillegg til ombygging av eksisterende bygninger. Totalt er det vedtatt investeringer på ca 5 mrd kr knyttet til tilrettelegging for F-35. Hovedtyngden av investeringene kommer i perioden 2016-18. De nye flyene leveres i perioden 2017-24.

Utbyggingen vil bli gjennomført ihht en reguleringsplan som skal vedtas av Ørland kommune. Pga omfanget skal også tiltakets samlede konsekvenser for miljø og samfunn utredes ihht plan- og bygningslovens bestemmelser.

Det foreliggende planprogrammet datert 28.01.2013 omfatter:

- en beskrivelse av utbyggingen av flybasen
- en foreløpig avgrensning av planområdet
- et forslag til utredningsprogram for konsekvenser av tiltaket
- en framdriftsplan for hele prosessen fram til vedtatt reguleringsplan.

Det framlagte planprogrammet omhandler tiltak som skal etableres på Ørlandet. Det skal gjøre rede for formålet med planarbeidet og hvilke problemstillinger som anses som viktige i forhold til miljø og samfunn. Relevante og realistiske alternativer skal beskrives, og det skal framgå hvordan disse er tenkt behandlet i plan og utredningsarbeidet.

Planområdet er foreslått avgrenset av fylkesveiene mot nordøst, nord og nordvest for dagens flygjerde. Det er usikkert hvor store arealer som vil være nødvendige i forbindelse med en eventuell forlengelse av rullebanene nordover.

Formålet med reguleringsplanen med konsekvensutredning er å legge til rette for utbygging som dekker Forsvarets behov på Ørlandet, og samtidig ivareta naturkvaliteter og øvrige miljø- og samfunnsinteresser i planområdet på best mulig måte. Gjennom

konsekvensutredningen vil det bli framskaffet dokumentasjon som vil bidra til å sikre at miljø- og samfunnsmessige hensyn blir ivaretatt. Reguleringsplanen vil gi grunnlag for erverv av nødvendige rettigheter til å videreutvikle kampflybasen. Utbyggeren ønsker så langt som mulig å inngå minnelige avtaler med grunneierne og rettighetshaverne.

Planprogrammet for planarbeidet ved Ørland hovedflystasjon ble sendt på høring 05.02.13. Fristen for uttalelse er satt til 22.03.13. Sakens dokumenter ble utsendt til Landbruksnemndas medlemmer pr mail 05.02.13.

Administrasjonens vurdering

Det framlagte Planprogrammet lister opp problemstillinger og utredningsbehov som er sentrale for de berørte aktørene i landbruket på Ørlandet. Herunder:

- arealbruk
- støy
- landbruk
- forurensing med utslipp til luft, vann og grunn
- med flere

For hvert tema vil det bli utredet forslag til avbøtende tiltak.

Arealbruk

Forsvarsbyggs intensjon er at dyrket jord fortsatt skal kunne drives så langt mulig både innenfor og utenfor flyplassgjerdet. 3.437 daa fulldyrka jord drives i dag innenfor flyplassgjerdet av 11 gårdbrukere. Det har vært et utmerket samarbeid mellom Forsvaret og gårdbrukerne om å holde jordbruksarealene i hevd og gi Flystasjonen et "grønt preg" siden midten av 90-tallet. Disse arealene utgjør således en viktig del av driftsgrunnlaget for mange, spesielt for de 6 husdyrbrukerne og den største korndyrkeren som er i sving. Det er derfor ønskelig at den godt fungerende ordningen med jordleie inne på flystasjonen kan fortsette også etter at den nye kampflybasen er operativ.

Den eventuelle forlengelsen av rullebanen nordover er et konkret tiltak utenfor flyplassgjerdet som vil gi umiddelbare konsekvenser for de grunneierne som berøres av tiltaket. Det er antydnet inntil 600 m forlengelse som et mulig utfall. For å møte denne utfordringen er det ønskelig at det offentlige etablerer en "Jordbank" etter mønster fra tidligere tiders "Jordfond". Det offentlige erverver da ledige jordbruksarealer, setter disse i god agronomisk stand og tilbyr dem som kompensasjon for arealer som går med til rullebaneutvidelse, klausulerings- og sikringssoner og andre formål utenfor gjerdet.

Når utbyggingsperioden er fullført vil det være naturlig å vurdere en "oppdrydding" i eiendomsstrukturen via makeskifte og/eller jordskifte i det aktuelle området/områdene. Dette for å sikre en rasjonell framtidig arrondering av driftsenhetene.

Støy

For mange gårdbrukere spesielt i rød støysone er det knytte stor usikkerhet til støyproblematikken og konsekvensene av denne. Sentrale tema her er opplevd støy i form av gjennomsnittlig støy og støytopper på det enkelte gårdsbruket og konsekvenser for folk og fe både innendørs og utendørs. Mange har erfart manglende etterlevelse av vedtatte flymønstre som et problem, spesielt under større øvelser. Opplevelsen av den framtidige støyen vil for mange være avgjørende for hvordan de vil tilpasse seg den nye kampflybasen. Noen ønsker å prøve samlivet med de nye flyene før de evt bestemmer seg for å flytte fra gården. En eventuell tillemping av offentlige krav til beite og utendørs mosjon for storfe fra 2014 vil det være av interesse å få utredet nærmere.

Det er viktig å få en snarlig avklaring av de økonomiske konsekvensene for de som ønsker å:

- fortsette husdyrholdet og videreutvikle gården i støysonen
- omstille husdyrholdet til en annen husdyrproduksjon i eller utenfor støysonen
- fortsette planteproduksjonen, men bo i eller utenfor støysonen
- avikle gårdsdrifta og flytte ut av støysonen
- avvikle gården som bosted og flytte ut av støysonen.

I tillegg til de økonomiske rammene er også mange opptatt av hva som skjer med de gårdstunene som blir fraflyttet.

Forurensing og utslipp

Flere gårdbrukere har gitt tilbakemelding om at de opplever lukten av "fuel" som direkte ubehagelig i perioder med stor flyaktivitet, avhengig av den framherskende vindretningen. Noen ønsker også mere kunnskap knyttet til kombinasjonen partikkelfall og planteproduksjon, spesielt utvikling over tid på dette området.

Rådmannens innstilling

Det framlagte planprogrammet datert 28.01.2013 lister opp sentrale problemstillinger som vil bli belyst i det videre arbeidet med reguleringsplanen og konsekvensutredningen for Ørland hovedflystasjon. For landbruket er det spesielt forhold knyttet til arealbruk, støy, forurensing og utslipp som er sentrale. Likeså økonomiske forhold knyttet til konsekvensen av flyplassutbyggingen og ønsket om en snarlig avklaring av disse forholdene for den enkelte berørte gårdbruker.